

CONFERINȚA INTERPARLAMENTARĂ DEDICATĂ POLITICII AGRICOLE COMUNE ȘI POLITICII DE COEZIUNE

*Coeziune și competitivitate teritorială,
dezvoltare regională și egalitate de șanse*

- Fișă de Informare -

Din perspectiva Președinției române a Consiliului UE, coeziunea este o premisă esențială în conturarea viitorului Uniunii și în consolidarea încrederii cetățenilor în proiectul european. Mottoul Președinției are în vedere coeziunea atât ca valoare comună europeană, cât și ca expresie a unității între statele și regiunile din Uniunea Europeană. Acest mesaj se dorește a fi un semnal important și demonstrează impactul pe care această politică l-a avut în România.

Politica de coeziune joacă un rol esențial în consolidarea convergenței economice, sociale și teritoriale a Uniunii Europene prin reducerea disparităților dintre diferitele regiuni ale UE, în conformitate cu articolul 174 din TFUE.

În urma propunerii privind cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană a prezentat, în data de 29 mai 2018, un set de cinci regulamente care configurează pachetul privind coeziunea pentru perioada de după anul 2020: regulamentul dispozițiile comune (RDC), cel privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune, cel privind Fondul social european Plus (FSE+), cel privind cooperarea teritorială europeană (Interreg) și cel privind mecanismul transfrontalier european.

S-a propus o simplificare, în urma căreia din 11 obiective tematice utilizate în perioada 2014-2020 s-au enunțat 5 obiective clare:

1. o Europă mai inteligentă, cu o transformare economică inovatoare și inteligentă;

2. o Europă mai ecologică, cu emisii mai scăzute de carbon;

3. o Europă mai conectată, cu o mobilitate și conectivitate regională mai mare;

4. o Europă mai socială, cu implementarea Pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;

5. o Europă mai apropiată de cetățeni, cu dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

Produsul intern brut pe cap de locuitor este în continuare, în viziunea Comisiei Europene, criteriul predominant pentru alocarea fondurilor. Principalul obiectiv al politicii de coeziune este și va rămâne acela de a ajuta statele membre și regiunile rămase în urmă din punct de vedere economic sau structural să recupereze decalajele și să ajungă la nivelul celorlalte state membre ale Uniunii

Europene. Se va ține seama și de o serie de factori noi, cum ar fi șomajul (mai ales cel în rândul tinerilor), schimbările climatice, nivelurile scăzute de educație și primirea/integrarea migrantilor. De asemenea, Comisia Europeană propune creșterea ratelor de cofinanțare națională, pentru a reflecta mai bine realitățile economice actuale. Acest lucru va avea avantajul de a spori asumarea responsabilității la nivel național, de a susține volume de investiții mai mari și de a îmbunătăți calitatea acestora.

Conform propunerii privind viitorul CFM, politica de coeziune dispune de un buget de 373 de miliarde euro, aproape 30% din bugetul global al UE, pe o perioadă de șapte ani. Politica de coeziune rămâne principala politică de investiții a Europei, în pofida golului bugetar lăsat de Brexit și a apariției unor noi provocări. Pentru a rămâne o economie competitivă, UE trebuie să anticipeze schimbările pieței, iar cetățenii săi trebuie să aibă competențele necesare. Actuala redresare economică nu va fi sustenabilă dacă nu se fac investiții atât în capitalul fizic, cât și în cel uman. Acest lucru este esențial și pentru îndeplinirea obiectivelor sociale vizând echitatea și egalitatea de șanse, stabilite în Pilonul european al drepturilor sociale. Indiferent de gen, origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală, orice persoană are dreptul la egalitate de tratament și de șanse în ceea ce privește încadrarea în muncă, protecția socială, educația și accesul la bunuri și servicii disponibile publicului. Politica de coeziune trebuie să fie garanția creșterii calității vieții cetățenilor europeni.

Parlamentul European, prin rezoluția din 14 noiembrie 2018, și-a declarat opoziția față de orice reducere a finanțării politicii de coeziune aferentă UE-27 și a solicitat

menținerea acesteia la nivelul bugetului pentru perioada 2014-2020.

Din punctul de vedere al Comitetului Economic și Social European (CESE) politica de coeziune reprezintă una dintre cele mai concrete politici ale UE, cu un impact direct asupra existenței cotidiene a cetățenilor. În avizul său, din data de 17 octombrie 2018, CESE respinge cu fermitate propunerea Comisiei Europene de a reduce bugetul politicii de coeziune cu 10% în termeni reali, față de actualul CFM. În acest sens, CESE solicită statelor membre să găsească soluții care să permită menținerea acestui buget la valorile aferente anului 2020.

Comitetul Regiunilor (COR) salută modernizarea politicii de coeziune prin simplificare, prin creșterea flexibilității și a eficacității, precum și prind reducerea substanțială a sarcinilor administrative inutile pentru beneficiari și autoritățile de management. În avizul său, din data de 5 decembrie 2018, COR își exprimă îngrijorarea că propunerea Comisiei privind un cadru financiar multianual prevede o reducere considerabilă de 46% a bugetului Fondului de coeziune și regretă reducerea cu 12% a bugetului pentru cooperare teritorială europeană, în pofida faptului că aceasta este recunoscută ca fiind una dintre politicile cu cea mai concretă valoare adăugată europeană. În același timp, reamintește că Fondul de coeziune a demonstrat în decursul timpului că are o valoare adăugată europeană ridicată.

Elemente pentru dialog:

- *Are Uniunea Europeană instrumentele adecvate, capabile să atenueze decalajele economice și să întărească încrederea cetățenilor în UE?*
- *Care este viitorul strategiilor macro-regionale?*